

MONITORUL OFICIAL al Drepturilor Copilului

**BULETIN INFORMATIV AL GRUPULUI DE LUCRU AL COPIILOR
PENTRU MONITORIZAREA DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA**

Nr. 3 (7) / APRILIE 2009

**Mesajul Grupului de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea
Drepturilor Copilului este: „În Moldova toate lucrurile trebuie
să înceapă cu dreptul. Cu dreptul copilului”.**

MONITORUL OFICIAL

al Drepturilor Copilului în Moldova

Nr. 3 (7) / APRILIE 2009

BULETIN INFORMATIV AL GRUPULUI DE LUCRU AL COPIILOR PENTRU MONITORIZAREA DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA

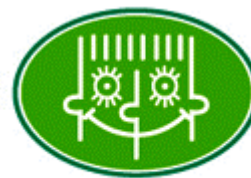
„MONITORUL OFICIAL AL DREPTURILOR COPILULUI ÎN MOLDOVA” este editat prin contribuția celor 22 de copii din Grupul de Lucru al Copiilor pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului, creat de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC) în iulie 2008.

Inițiativa CIDDC este realizată în cadrul proiectului „Copiii monitorizează respectarea propriilor drepturi”, cu sprijinul acordat de Organizația Suedeză „Salvați Copiii”, Misiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) în Moldova, Agenția Suedeză de Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Fundația SOROS Moldova.

Opiniile exprimate aici nu reflectă neapărat punctele de vedere sau politicile agențiilor finanțatoare. Subiectele pot fi liber reproduse, cu indicarea sursei.

Echipa Buletinului informativ „MONITORUL OFICIAL AL DREPTURILOR COPILULUI” este deschisă pentru contribuțiile scrise ale cititorilor, care promovează respectarea drepturilor copilului.

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC)
Str. E. Coca 15, Chișinău, MD 2008, Moldova
Tel./fax: 72.65.98, 74.78.13
E-mail: ciddc@yahoo.com,
monitor.childrights@gmail.com
Web: <http://www.childrights.md>

CIDDC Moldova

TITLURILE EDIȚIEI

Drepturile copilului la Abraziv TV și pe YouTube.com

Copiii din Moldova vorbesc despre drepturile copilului. Vocea copiilor care monitorizează drepturile copilului

Participând, devenim mai informați, mai cunoscuți, cu mai multă experiență

Tinerii din Ungheni au multe posibilități de afirmare

Familia, școala și societatea sunt pilonii educației copiilor. O discuție despre drepturile copilului cu Maria Medoni, Directoarea Gimnaziului din satul Mereni, raionul Cimișlia

Ceea ce facem corespunde nevoilor noastre

„COPILUL SINGUR ACASĂ – TEHNICI ȘI METODE DE LUCRU”: SEMINAR TRANSFRONTALIER

RAPORTUL DE EVALUARE A PROIECTULUI „SPERANȚA DEVINE REALITATE – VIAȚĂ MAI BUNĂ PENTRU TINERELE DIN MOLDOVA”

Avocatul copilului Tamara Plămădeală: „Copiii din internate își cunosc mai mult obligațiile decât drepturile”

Drepturile copilului la Abraziv TV și pe YouTube.com

Copiii din Grupul de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului din Moldova s-au aflat timp de 7 minute și 19 secunde în prim-planul unui subiect TV, realizat de Ana-Maria Vasilache și Eugeniu Popovici pentru emisiunea „Abraziv” (Moldova 1). Subiectul poate fi vizionat la adresa http://www.youtube.com/watch?v=GOi-ovxs_vM pe Youtube, care este, așa cum pot explica tinerii, „un video sharing site unde utilizatorii pot uploada un video”.

A braziv a prezentat atelierul „Copiii din Moldova vorbesc despre dreptul copilului la participare”, a cincina reuniune a copiilor care monitorizează propriile drepturi în cadrul unei inițiative, lansată de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC).

LIDIA, Sângerei:

„Este important pentru mine să acumulez, în primul rând, experiență, pentru că învăț să-mi cunosc drepturile, să văd unde sunt încălcate și cum pot să mi le apăr. ”

VASILE, Hirova:

„În cazul încălcării drepturilor copilului, sau dacă un copil încalcă dreptul altuia – sarcina mea este să-l informez despre asta, că are drepturi, că are obligații...”

Cezar GAVRILIUC, Președinte al Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului în Moldova:

„Acest Grup al Copiilor are drept scop observarea modului în care se respectă drepturile copilului în Moldova. Între ateliere, cei 22 de copii au ca temă pentru acasă colectarea informațiilor despre situația drepturilor copilului în fiecare dintre cele 12 regiuni din care provin”.

Copiii din Moldova vorbesc despre drepturile copilului

Vocea copiilor care monitorizează drepturile copilului

Irina, Eugen și Ana discută despre participare

Participând, devenim mai informați, mai cunoscuți, cu mai multă experiență

Egalitatea între copii ar trebui să facă parte din viață, nu doar din cărți, legi și documente. Iar dreptul la participare trebuie să existe în egală măsură pentru toate persoanele.

Se întâmplă însă ca, deseori, copiii care provin din familii social-vulnerabile să nu participe la diferite activități școlare și extrașcolare. În unele cazuri, ei nu se implică, deoarece alți colegi îi discriminează ori ei singuri nu prea au interesul de a participa.

Totuși, majoritatea copiilor consideră că, participând la mai multe activități, devii mai informat, obții experiență, ajungi mai cunoscut.

Mihaela CUSCHEVICI
Satul Măgureanca, raionul Fălești

Tinerii din Ungheni au multe posibilități de afirmare

Fiecare dintre noi este unic și are un rol în societate. Pentru un tânăr este important să se implice în luarea deciziilor atât pentru viața sa, cât și pentru comunitatea în care locuiește, pentru a se dezvolta și pentru a deveni un cetățean activ și responsabil în comunitate.

În orașul Ungheni, tinerii au multe posibilități de a se afirma ca personalitate și de a se încadra în diverse activități. De la cea mai fragedă vârstă ei participă la luarea deciziilor în familie, în viața instituției de învățământ, în viața comunității locale.

Organizația obștească „Făclia” din Ungheni este cea care ajută tinerii în luarea deciziilor privind diverse probleme, atât la nivel regional, cât și național. În cadrul organizației există mai multe forme de participare a copiilor și a tinerilor: consiliul tinerilor, clubul de voluntariat, clubul „Pro Viața”, mese rotunde – de la egal la egal – discuții față în față cu alte grupuri de copii, adulți și multe alte mecanisme în care sunt implicați și participă voluntar tinerii. Despre activitățile centrului sunt informați și consultați toți tinerii, prin diferite metode transparente și deschise: discuții individuale, în grup, afișarea anunțurilor pe panouri informative. Apoi tinerii și adulții iau o decizie și acționează în comun, adulții mai mult facilitând procesul. Dar în cele mai multe cazuri tinerii sunt cei care propun activități și proiecte, iar coordonatorii maturi îi susțin și îi stimulează spre dezvoltarea unor noi abilități, să devină mai siguri de sine, să le fie auzită vocea, să-și asume responsabilități pentru propriile decizii și acțiuni.

Elena CONIUHOV
Ungheni

Familia, școala și societatea sunt pilonii educației copiilor

O discuție despre drepturile copilului cu Maria Medoni, Directoarea Gimnaziului din satul Mereni, raionul Cimișlia

– Doamnă director, după părerea Dumneavoastră, elevii Gimnaziului din Mereni își cunosc drepturile?

Da, le cunosc de la orele de educație civică, educație moral-spirituală, de la orele de dirigiență și educative.

– Dar, ca om matur, considerați că drepturile copiilor se respectă?

În mare măsură – da. Se respectă dreptul la opinie, dreptul de a forma organe de conducere în școală, dreptul la informare etc.

– Cine credeți că ar trebui să informeze copiii despre drepturile lor?

În primul rând, copiii. Ei înșiși ar trebui să fie interesați de procesul informării proprii. Sunt multe publicații pentru copii, în care se pun în discuție drepturile lor: „Florile Dalbe”, „Noi” etc.

– În ce măsură plecarea părinților peste hotare la muncă împiedică dezvoltarea psihologică a copiilor?

Consider că migrația împiedică dezvoltarea copiilor. Părinții, fiind plecați peste hotare, înlocuiesc afecțiunea și dragostea lor, trimițând bani. Dar banii nu sunt de ajuns pentru dezvoltarea normală a copiilor.

– Plecarea la muncă a părinților influențează și comportamentul copiilor?

Da. Copiii cresc fără dragoste părintească. În aceste cazuri, copilul se gândește mai mult la sine decât la apropiații săi.

– Cine ar trebui să se implice mai mult în educația copiilor: familia, școala, societatea? De ce?

Cred că toți în egală măsură. Pentru că școala, familia și societatea sunt trei piloni, care fortifică și susțin educația copiilor, și nu ar trebui să lipsească nici unul.

Tatiana Rusu, membru al Grupului de Lucru pentru Monitorizarea Drepturilor Copilului din Moldova, a solicitat un interviu Directoarei Gimnaziului în care își face studiile.

**Interviu realizat de Tatiana RUSU
Gimnaziul Mereni, Cimișlia**

Ceea ce facem corespunde nevoilor noastre

Prin participare înțelegem nu numai implicarea unor persoane, dar și gradul în care se respectă libertatea de expresie și comunicare. Copiii, cu susținerea adulților, pot participa, sub orice formă, la rezolvarea problemelor care-i privesc, învățând lucruri noi.

Situația respectării acestui drept diferă de la o comunicare la alta. În ultimii ani, copiii sunt tentați tot mai mult să-și exprime opiniile în cadrul diferitelor cercuri și activități.

Astfel de oportunități există și în Sărătenii-Vechi, Telenești. Cele mai importante dintre acestea se manifestă în cadrul Centrului Regional de Resurse pentru Tineri. Aici activează Consiliul Local al Tinerilor, care inițiază diferite acțiuni școlare și extrașcolare, ce se desfășoară cu implicarea copiilor, cum ar fi: crearea și editarea unei reviste a liceului, care oferă tuturor elevilor posibilitatea de a-și exprima părerea ori publicarea creațiilor proprii. De asemenea, aici sunt prezente opinii referitor la rezolvarea unor probleme, pentru a le face cunoscute nu numai profesorilor, dar și pentru a atrage cât mai mulți voluntari în soluționarea acestora.

Un alt mod distractiv de participare este organizarea seratelor, cu jocuri interactive, concursuri. Prin consultare se decide conținutul unor activități, iar Consiliul Local al Tinerilor își asumă responsabilitatea de a coordona aceste decizii.

O altă metodă de manifestare a dreptului la participare constă în faptul că toți doritorii pot asista sau participa la training-urile diferitelor organizații, care se desfășoară în cadrul unor proiecte sau campanii de informare.

Un grup de elevi, din care făceam parte și eu, cunoaște aceste programe și ne-am propus să-i invităm și să-i încurajăm pe cei care nu au participat la așa ceva, pentru a le dovedi și a le oferi posibilitatea de a înțelege că nouă într-adevăr ne pasa de opiniile lor, pentru ca în final să afirme: „Da. Este foarte interesant să activezi aici. Am descoperit ceva nou. Am aflat ce înseamnă comunicarea și cum pot deveni independent în ceea ce fac!”

La training-uri am exersat cum să promovăm lucrurile învățate printre ceilalți copii. Mai târziu, de la o simplă idee, a luat naștere proiectul „Un sat curat – un sat european”. Prin asta ne propunem să mobilizăm locuitorii satului să facă și să păstreze curățenia din jur, continuând inițiativa „Tinerilor în Acțiune” din 2006. În prima etapă, am făcut cunoștință cu situația locală și ne-am informat despre ceea ce urma să realizăm. Aceste informații (care sunt înregistrate pe casetă) le vom prezenta administrației locale pentru a obține și susținerea adulților. La etapa a doua vom difuza diverse materiale despre starea actuală și viziunea unde vrem să ajungem. În același timp, activitățile de timp liber sau de interes se desfășoară în baza cercurilor existente în școală. În opinia copiilor, ele corespund nevoilor noastre.

Noi, copiii, spunem că doar prin participare putem fi mai organizați, mai siguri în ceea ce vrem pe viitor. Este însă mult de muncit și avem nevoie de o colaborare atât cu semenii, cât și cu adulții.

Ana TULGARA Sărătenii-Vechi, Telenești

„COPILUL SINGUR ACASĂ – TEHNICI ȘI METODE DE LUCRU”: SEMINAR TRANSFRONTALIER

Fundația Iosif (România), în parteneriat cu Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului (Republica Moldova), realizează, în perioada septembrie 2008 - septembrie 2009, proiectul „Copiii singuri acasă: Soluții locale la probleme transfrontaliere”. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului de Vecinătate România – Moldova, Phare CBC 2006.

Inițiativa vizează extinderea colaborării dintre instituțiile guvernamentale și non-guvernamentale care lucrează în domeniul protecției copilului singur acasă (cu părinții plecați la muncă în străinătate) din Iași și Chișinău.

Între 1 și 3 aprilie 2009, la Iași, în cadrul proiectului, s-a desfășurat seminarul „Copilul singur acasă – Tehnici și metode de lucru”, la care au participat 20 de specialiști din cele două țări, din instituții guvernamentale și non-guvernamentale, după cum urmează:

- Fundația Iosif, România
- Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului, Republica Moldova
- Direcția Municipală Chișinău pentru Protecția Drepturilor Copilului, Republica Moldova
- Direcția de Asistență Comunitară, România
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, România
- Fundația Serviciilor Sociale Bethany, România
- Fundația Pașii Speranței, România
- Asociația Salvați Copiii, România.

Alte detalii:

<http://www.childrights.md/ro/index.shtml>

RAPORTUL DE EVALUARE A PROIECTULUI „SPERANȚA DEVINE REALITATE – VIAȚĂ MAI BUNĂ PENTRU TINERELE DIN MOLDOVA”

Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC) a prezentat, la 26 martie 2009, rezultatele raportului de evaluare a proiectului „Speranța devine realitate – Viață mai bună pentru tinerele din Moldova”.

Proiectul este implementat de CIDDC din 2006, în parteneriat cu Ministerul Educației și Tineretului și cu suportul Organizației Internaționale pentru Migrație, Clubului Internațional al Soroptimistelor din Norvegia și Forumului pentru Femei și Dezvoltare din Norvegia.

În cadrul ședinței a fost prezentat modelul programului de intervenție și asistare în continuarea studiilor profesionale și angajare în câmpul muncii, a copiilor instituționalizați și post-instituționalizați, elaborat de către echipa de implementare a proiectului. De asemenea, a fost prezentată evaluarea proiectului, efectuată de un expert independent.

La ședință au participat asistenți sociali angajați în proiect, manageri ai instituțiilor rezidențiale și profesionale de învățământ, reprezentanți ai organizațiilor finanțatoare ale proiectului și parteneri locali, regionali și naționali.

Informații suplimentare la telefoanele:

74 78 13, 71 65 98, 74 46 00

Aliona Stepan, Lilia Mazur

Avocatul copilului, Tamara Plămădeală: „Copiii din internate își cunosc mai mult obligațiile decât drepturile”

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copiilor, Tamara Plămădeală, constată, cu regret, încălcarea majorității drepturilor copiilor din internate și casele de copii din țară. Cel mai des li se încalcă dreptul de a crește și a se dezvolta în mediu familial, dreptul la educație, dreptul la asistență medicală, dreptul la protecție față de exploatarea prin muncă și se tolerează violența în școli.

Avocatul parlamentar, de la numirea sa în funcție, și-a pus ca scop prioritar să monitorizeze respectarea drepturilor copiilor în instituțiile rezidențiale. Aceasta fiind în concordanță și cu reforma națională de dezinstituționalizare a copiilor din internate, ce are ca scop ca până în anul 2012 numărul acestor copii să fie redus în jumătate. Scopul vizitelor sale este de a promova drepturile copiilor și de a-i informa că în această țară este un apărător suprem al drepturilor lor – Avocatul copiilor – și ei, copiii, pot oricând să apeleze la serviciile lui de apărare.

Pe parcursul unui an, avocatul parlamentar a reușit să viziteze și să analizeze situația privind respectarea și cunoașterea drepturilor copiilor de către copii în peste 40 de internate și case de copii. Peste tot, însă, este una și aceeași situație, parcă trasă la indigo. Copiii nu-și cunosc drepturile, iar dacă și cunosc câteva dintre ele, ei nu le pot interpreta. De cele mai multe ori, însă, copiii își cunosc doar obligațiile, a spus avocatul. Vina pentru acest fapt o poartă administrația instituției și educatorii care nu-i informează suficient pe copii la acest capitol, prin lecții tematice și nu numai. De asemenea, este obligatoriu ca fiecare instituție să aibă afișat un panou, dedicat strict drepturilor copiilor, care să includă și Convenția ONU privind Drepturile Copilului și alte acte normative în acest domeniu. Potrivit avocatului, doar o singură instituție dintre toate cele vizitate până acum are un astfel de panou, celelalte au invocat diverse motive.

Astfel, în internate și orfelinate se încalcă grav drepturile copilului de a crește și a se dezvolta într-un mediu familial, dreptul la educație, la asistență medicală, protecție față de exploatarea prin muncă etc. Copiii din internate au o reușită mai puțin bună față de cei din licee și gimnaziile naționale. Mulți dintre ei, ajungând în clasa a 9-a, nu știu nici să citească, nici să scrie, nici ora la ceas, a spus avocatul. Tot ei sunt lăsați ani la rând repetenți în aceeași clasă, iar profesorii abordează această problemă foarte superficial și nu sesizează că le încalcă dreptul la educație (...)

La fiecare vizită, Avocatul copilului, Tamara Plămădeală, le oferă copiilor datele sale de contact, eventual pentru a reclama vreun caz de încălcare a drepturilor. Până acum, însă, nici un apel telefonic și nici un mesaj electronic nu a venit pe adresa avocatului. Tamara Plămădeală spune că aceasta se explică prin faptul că copiii din internate nu au încredere în nimeni.

MOLDOVA SUVERANĂ, 7 aprilie 2009